

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 20 март 2023 г.
(OR. en)

7264/23

COASI 59
ASIE 26
CFSP/PESC 417
COHAFA 31
DEVGEN 60
SUSTDEV 44
COPS 125
POLMIL 50
MIGR 90

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 20 март 2023 г.

До: Делегациите

№ предх. док.: 7191/23, 7234/23

Относно: Афганистан
– Заключение на Съвета

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно Афганистан, одобрени от Съвета на 3941-вото му заседание, проведено на 20 март 2023 г.

Заключения на Съвета относно Афганистан

1. Европейският съюз потвърждава отново принципния си ангажимент за мир и стабилност в Афганистан и за подкрепа на афганистанския народ. Постигането на стабилност в Афганистан е в интерес на международната общност като цяло, за да се предотвратят регионалната нестабилност, терористичните заплахи, принудителното разселване и незаконната миграция.
2. ЕС потвърждава отново значението и валидността на критериите, очертани в заключенията на Съвета от 15 септември 2021 г., за политиките и действията в рамките на назначения от талибаните служебен кабинет. ЕС отново призовава талибаните, в интерес на афганистанския народ, да зачитат, защитават и прилагат всички права на човека, да предприемат мерки срещу нарушенията на правата на човека, да създадат приобщаващо и представително правителство, да не позволяват Афганистан да служи като база за приемане, финансиране или износ на тероризъм, да предоставят безпрепятствен и недискриминационен хуманитарен достъп и да продължат да позволяват безопасно, сигурно и безпроблемно пътуване до и от Афганистан.
3. ЕС изразява съжаление, че след свалянето на основаното на конституцията правителство през август 2021 г. действията и решенията на талибаните, в разрез с поетите от тях ангажименти, доведоха до драматично влошаване на положението с правата на човека, политическото, икономическото и хуманитарното положение на афганистанския народ, особено на жените и момичетата. Това включва непрекъснати и системни нарушения на гражданските, политическите, социалните, икономическите и културните права на афганистанския народ, признати от международните договори, по които Афганистан е страна. Талибаните носят цялата отговорност за последиците от своите действия, заповеди и решения, както и за своята липса на национална и международна легитимност.

4. ЕС е обезпокоен от съобщенията за системно нарушаване на правата на човека, по-специално на жени, момичета и момчета, лица, принадлежащи към етнически и религиозни малцинства, ЛГБТИ, правозащитници, журналисти и други работещи в медиите, бивши служители на силите за сигурност и политици, въпреки така наречената амнистия, обявена от талибаните, и категорично ги осъжда. Трябва да се гарантира търсенето на отговорност за нарушаването на човешките права и нарушенията на международното право. Във връзка с това ЕС припомня, че Афганистан е страна по Римския статут на Международния наказателен съд. ЕС и неговите държави членки са готови да обмислят задействането на механизми за отчетност, както е предвидено в договорите за правата на човека, по които Афганистан е страна.
5. Институционализирането на широкомащабна и систематична дискриминация, основана на пола, от страна на талибаните буди сериозна загриженост и е безпрецедентно явление в световен мащаб. ЕС категорично осъжда решенията на талибаните, които доведоха до цялостно влошаване на положението на жените и момичетата чрез изключването им от обществения живот и отричането на техните човешки права, включително правото на образование, работа и свобода на движение. С дискриминационното си решение да забранят на жените да работят за национални и международни неправителствени организации талибаните възпрепятстват предоставянето на хуманитарна помощ и подкрепата за задоволяването на основни нужди на афганистанския народ, а след август 2021 г. носят отговорност за по-нататъшното влошаване на бедственото хуманитарно и икономическо положение в страната.
6. В този контекст, като припомня заключенията на Съвета относно жените, мира и сигурността от 17 декември 2018 г. и 14 ноември 2022 г., ЕС потвърждава отново ангажимента си за равенство между половете и действия, съобразени с равенството между половете, включително чрез осигуряване на отчетност и принос в борбата с всички форми на дискриминация и насилие срещу жените и децата.

7. ЕС изтъква отново непоколебимия си ангажимент да подкрепя пълноценното участие на всички афганистанци, включително жените и момичетата и лицата, принадлежащи към етнически и религиозни малцинства, във всички сфери на живота в Афганистан. ЕС призовава талибаните спешно да отменят репресивните си решения, включително тези, които ограничават образованието на жените и момичетата и тяхното пълноценно, равноправно и съдържателно участие в обществения живот. Ограниченията на достъпа на жените и момичетата до образование ще имат допълнително опустошително въздействие върху икономиката и развитието на Афганистан.
8. ЕС е готов да приеме допълнителни целенасочени ограничителни мерки срещу лицата, отговорни за сериозни нарушения на правата на човека. Тези ограничителни мерки са замислени така, че да не окажат отрицателно въздействие върху афганистанското население, и са обратими.
9. В съответствие с Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността, Резолюция 2250 на Съвета за сигурност на ООН относно младежта, мира и сигурността и последващите съответни резолюции на ООН, ЕС припомня решаващата роля на жените и младите хора за предотвратяването и разрешаването на конфликти, мирните преговори, изграждането на мира, поддържането на мира, хуманитарната реакция и възстановяването след конфликти и подчертава значението на тяхното равноправно участие и пълноценно приобщаване към всички усилия за поддържане и утвърждаване на мира и сигурността.
10. ЕС и неговите държави членки ще продължат да спомагат за това гласът на афганистанските жени да бъде чуван, включително чрез платформата „Hear Us“ („Чувайте ни“) и чрез подкрепяния от ЕС форум на афганистанските жени лидери, като предоставят възможност на международната общност да се вслушва в техните гледни точки и да ги взема предвид при изготвянето на международни политики по отношение на Афганистан.

11. ЕС категорично осъжда забраната жените да работят за национални и международни неправителствени организации и призовава талибаните незабавно да оттеглят решението си. В качеството си на един от основните източници на помощ за народа на Афганистан ЕС остава ангажиран с продължаването на помощта за облекчаване на тежката хуманитарна и социално-икономическа криза. ЕС е готов да предоставя хуманитарна помощ и подкрепа за посрещане на основни нужди и осигуряване на препитание в рамките на принципен подход в съответствие с международното право, включително международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право, като се придържа към хуманитарните принципи и по-специално, на този етап, въз основа на „Ръководните принципи и очаквания на донорите“ („Guiding principles and donors’ expectations“) относно хуманитарната помощ.
12. Принципният подход на ЕС означава по-специално, че помощта може да продължи, при условие че жените могат да участват пълноценно в нейното предоставяне и при условие че жените се запазват като бенефициери в рамките на подход за ненанасяне на вреди и недискриминация, в духа на принципа „от жените за жените“, като същевременно се защитава безопасността на бенефициерите. Служителите жени, засегнати от забраната, не следва да бъдат заменяни. В случаите, когато дейностите не могат да бъдат продължени в съответствие с принципния подход на ЕС, подкрепата на ЕС за тези дейности ще бъде преразгледана. В това отношение ще бъде въведен стабилен механизъм за мониторинг. ЕС призовава талибаните да зачитат международното хуманитарно право, неутралността, независимостта и безпристрастността на хуманитарните операции и операциите за осигуряване на основни нужди, както и да гарантират, че всички хуманитарни работници, включително всички служители жени, могат да продължат участието си в предоставянето на помощ и да се ползват със свободен и безпрепятствен достъп до цялата територия.
13. ЕС ще продължи непоколебимата си подкрепа за афганистанските независими медии, организациите на гражданското общество, включително работещите в областта на правата на човека и правата на жените, и правозащитниците, въпреки затвореното и високорисково пространство, в което те развиват дейността си.
14. ЕС си сътрудничи тясно с всички регионални и международни партньори и подчертава ключовата роля на ООН в Афганистан. ЕС ще продължи да оказва пълна подкрепа на Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA) в рамките на нейния широкообхватен мандат със силен акцент върху правата на човека, както е посочено в Резолюция 2678 (2023) на Съвета за сигурност, както и на работата на специалния докладчик на ООН за положението с правата на човека в Афганистан.

15. Съветът приветства присъствието на ЕС в Кабул, което води до засилено предоставяне на помощ, следи политическата, икономическата и хуманитарната ситуация, както и ситуацията в областта на сигурността, улеснява оперативната координация и контактите с партньорите по изпълнението и народа на Афганистан и поддържа необходимата оперативна ангажираност с фактическите власти, без да им придава каквато и да е легитимност. Чрез присъствието си в страната ЕС ще продължи да отдава приоритет на пряката си подкрепа и ангажираност с афганистанския народ, включително улесняването на свободното и безопасно преминаване за афганистанците, които могат да бъдат приети от държави – членки на ЕС.
16. Съветът припомня значението на работата на специалния пратеник на ЕС за Афганистан за представянето на позицията на ЕС в диалога с регионалните и международните партньори и широк кръг заинтересовани страни както в Афганистан, така и в чужбина, и в контактите с фактическите власти, в тясно сътрудничество с държавите членки. ЕС и неговите държави членки изтъкват отново значението на продължаването на диалога и сътрудничеството с всички регионални и международни партньори за насърчаването на стабилен, сигурен и проспериращ Афганистан. Редовният диалог между ЕС и партньорите от Централна Азия относно Афганистан, както и ангажиментът със съседните на Афганистан държави, държавите с мюсюлманско мнозинство, Организацията за ислямско сътрудничество и държавите от Персийския залив, в съответствие със съвместното съобщение относно стратегическото партньорство с Персийския залив от 18 май 2022 г., продължават да бъдат приоритет. Във връзка с това ЕС приветства категоричните изявления на международната общност, особено на Организацията за ислямско сътрудничество, относно образованието на жените и момичетата.
17. ЕС изразява дълбока загриженост във връзка с присъствието и операциите на терористични групи в Афганистан, включително Ислямска държава провинция Хорасан и Ал Кайда. ЕС осъжда продължаващите терористични нападения, насочени срещу афганистанското население, особено срещу лица, принадлежащи към етнически и религиозни малцинства, и срещу международната общност в Афганистан, както срещу съседни държави. Афганистан не следва отново да служи като база за приемане, планиране, обучение, финансиране или износ на тероризъм и насилствен екстремизъм към други държави, нито да заплашва или напада други държави. Във връзка с това ЕС припомня недвусмисленото искане талибаните да прекратят всички преки и косвени връзки с тероризма и изтъква отново отговорността на талибаните за борба с тероризма. ЕС остава ангажиран с изпълнението на Плана за действие на ЕС за борба с тероризма по отношение на Афганистан, както и на Резолюция 2593 (2021) на Съвета за сигурност на ООН.

18. ЕС и неговите държави членки са готови да засилят допълнително подкрепата си за съседите и партньорите на Афганистан в целия регион за предотвратяване на разпространението на отрицателните последици, включително износа на тероризъм, насилствения екстремизъм и религиозната радикализация. ЕС ще засили редовните консултации за борба с тероризма със съответните партньори и съседните държави, като използва двустранни, регионални или многостранни форуми/формати, и ще продължи да подкрепя укрепването на техния капацитет за предотвратяване и борба с тероризма и насилствения екстремизъм в тясно сътрудничество с държавите членки.
19. ЕС е обезпокоен от производството на наркотици, трафика на наркотици и сведенията за увеличаване на отглеждането на мак за производство на опиум, което има тежки потенциални последици за здравето и сигурността в Афганистан, съседните държави и държавите на транзитно преминаване, както и в Европа.
20. Освен това ЕС е загрижен относно рисковете от разпространение на малки оръжия, леки въоръжения и боеприпаси в Афганистан и извън него и поради това приветства Мисията на ООН за съдействие в Афганистан (UNAMA), на която беше възложено да подкрепя регионалните и международните усилия за предотвратяване и справяне с незаконната търговия и дестабилизиращото натрупване на малки оръжия и леки въоръжения и тяхното насочване към Афганистан и региона, и насърчава допълнителната подкрепа за дейностите в това отношение.
21. ЕС отчита, че има риск по-нататъшното влошаване на хуманитарните условия и на положението със сигурността да принуди повече хора да напуснат Афганистан, което може да доведе до увеличаване на принудителните разселвания и по този начин да окаже отрицателно въздействие върху усилията за борба с трафика на хора и предотвратяването на незаконната миграция. Наблюдението на миграционните потоци и на риска от увеличаване на трафика на хора, на нелегалното превеждане на мигранти и на незаконната миграция и евентуалното ѝ инструментализиране, включително за хибридни заплахи, следва да продължи чрез съществуващите мрежи и да бъде допълнително укрепено. В рамките на подхода „Екип Европа“ ЕС ще продължи да си сътрудничи с трети държави, по-специално съседните държави и държавите на транзитно преминаване, приемащи голям брой афганистански мигранти и бежанци, и ще засили подкрепата си за тях с цел укрепване на капацитета им за осигуряване на закрила, достойни и безопасни условия на прием и устойчив поминък за бежанците и приемащите ги общности.

22. Предоставянето на закрила на правозащитници и други афганистански граждани, изложени на риск, продължава да бъде приоритет за ЕС. ЕС и неговите държави членки ще продължат да осигуряват на доброволен принцип безопасни пътища за достъп на лицата, изложени на риск, главно чрез презаселване и хуманитарен прием.
 23. Съветът приканва върховния представител на ЕС и Комисията да гарантират, че позицията на ЕС ще бъде предадена на всички участващи страни в Афганистан, както и на нашите регионални и международни партньори.
-